

תת"ע (פתח תקווה) 2769-01-24 - מדינת ישראל נ' פבל ולסוב

בית המשפט תעבורה פתח תקווה

תת"ע 2769-01-24 מדינת ישראל נ' ולסוב

לפני כבוד השופטת מגי כהן

מאשימה
נגד
מדינת ישראל

נאשמים
פבל ולסוב

החלטה

בפני בקשת הנאשם לבטל את כתב האישום מחמת טענה מקדמית, בהתאם לסעיף 149 (3) פגם או פסול בהגשת כתב האישום + 149 (5) זוכי או הרשעה קודם בשל מעשה נשוא כתב האישום לחסד"פ.

עוד טוען ב"כ הנאשם כי ההנאשם לא נחקר באף אחד מהאישומים המיוחסים לו (סע' 3 לבקשה) ושדוחות ברירות משפט מהווה כתב אישום (סע' 6 לבקשה)

רקע וטענות הצדדים:

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירה נהיגה בשכרות, בכך שסירב לתת דגימה של אויר נשוף לדרישת שוטר, ביום 24.11.23.

2. בטרם הנאשם השיב לאישום העלה ב"כ הנאשם טענה מקדמית, של הגנה מן הצדק בהתאם לסעיף 149 (3) לחסד"פ, ובקש לבטל את כתב האישום.

לטענתו בגין אותו אירוע מיום 24.11.23 קיבל הנאשם עוד 3 דוחות ברירת משפט: דוח שמספרו: 50155371763 בגין עבירת נהיגה בחוסר זהירות, דו"ח שמספרו: 50155371771 בגין עבירת נהיגה של אי ציות לתמרור 815 שמסומן על הכביש, ודו"ח שמספרו 50155371789 נהיגה ברכב לא תקין וכן מזכר לפיו יש "להוסיף בבקשה סמל סעיף אי ציות להוראות שוטר ראה נסיבות המקרה בדוח מס 565", כל זאת בנוסף לדו"ח הזמנה לדיון נשוא

תיק זה.

לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם כלל לא נחקר בגין האירוע נשוא כתב האישום, והשוטרים בחרו לתת לנאשם בגין אותו אירוע 4 דו"חות שונים מה שעומד בניגוד ל"הנחיות מדור תעבורה מס' 8/11 מיום 29.3.11" לפיהן אין לתת יותר משני דוחות בגין אירוע אחד.

כמו כן, הפנה ב"כ הנאשם לסעיף 5 לחסד"פ הקובע כי לא ניתן לשפוט נאשם בשנית בגין אותו מעשה עבירה. במקרה דנא בגין אותו מעשה עבירה הוגשו 4 כתבי אישום.

3. ב"כ המאשימה התנגדה בתגובתה לבקשה וזאת מן הטעמים הבאי:

א. ההנחיה אליה הפנה ב"כ הנאשם " הנחיות מדור תעבורה מס' 8/11 מיום 29.3.11" איננה בתוקף ביחס לעבירות שבוצעו בשנת 2023, שכן נכנס נוהל חדש לתוקף ביום 22.11.23, לפיו מקום בו הנאשם מבצע 2 עבירות בגין אותו אירוע האחת עבירת ברירת משפט והשניה עבירת הזמנה לדין אזי יש לרשום דו"ח נפרד לכל אחת מהעבירות.

ב. סעיף 5 לחסד"פ אינו חל במקרה דנא, שכן אין המדובר באותו מעשה אלא כל עבירה שנעברה היא מעשה בפני עצמו. בכל העבירות יש רכיב זהה שהנו נהיגה ברכב ורכיב שונה שמרכיב כל עבירה בפני עצמה.

דיון והכרעה:

טענת הרשעה/זיכוי - סיכון כפול בגין אותו מעשה

4. סעיף 5 (3) לחסד"פ קובע כך:

"אין דנים אדם על מעשה שזוכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו; אולם אם גרם המעשה למותו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע קודם לכן בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה; "הרשעה", לענין סעיף זה - לרבות העמדה למבחן ללא הרשעה תחילה"

כלומר, המחוקק קבע כי אין דנים אדם פעמיים בשל מעשה אחד. טענה זו מוכרת בשם "כבר נשפטתי" או "כבר הורשעתי כבר זוכיתי".

מלשון סעיפים 5 ו-149(5) לחסד"פ ניתן ללמוד, כי אין להעמיד אדם לדין פלילי בשל **אותו מעשה** יותר מאשר פעם אחת, אם כבר הורשע או כבר זוכה בגינו בדין. טענת "כבר הורשעתי/זוכיתי" בשל אותה עבירה, חוסמת את הדרך לדין נוסף באותה עבירה. יצוין, כי התנאי להעלאת הטענה הוא קיומו של פסק דין מרשיע או מזכה נגד הנאשם בגין אותו מעשה.

כב' השופט לנדוי הוסיף בעניין זה בע"פ 132/57 בנימין נכט נ' היועץ המשפטי:

"... מכאן שבדרך כלל שני מעשים הם זהים לצורך הסעיף 21, גם כשלשניהם יסודות עובדתיים חופפים, אך לאחד מהם יש גם יסוד או יסודות עובדתיים נוספים. בלשון אלגבראית: כשעבירה אחת מכילה יסודות א', יכולה העבירה השנייה להכיל יסודות א'+ב', וגם לזה ייקרא זהות המעשים. אולם כאשר בעבירה הראשונה קיימים יסודות א'+ב', ובשניה יסודות א'+ג', וזאת איננה זהות המעשים..."

כלומר, גם אם מדובר באותו אירוע, ושתי העבירות מחייבות נהיגה, הרי שכל אחת מהן כוללת גם רכיבים נוספים ואין האחת נכללת בשניה ומכאן, שאין מדובר באותו "מעשה". כפי שנקבע בעפ"ת (חי') 37367-12-20 אלעאל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 29.12.20):

"היסוד ההתנהגותי של "הנהיגה" באותו מועד, אכן זהה בשני כתבי האישום. אלא שאין זהות בשאר היסודות העובדתיים המהווים את העבירות, שכן בעוד שבכתב האישום הראשון דובר ביסודות עובדתיים של "אי חבישת קסדה", הרי שבכתב האישום בו עסקינן, קיים היסוד העובדתי של "נהיגה ללא הוצאת רישיון מעולם וללא ביטוח", בשל כך אין מקום לטענה "כבר הורשעתי" ובצדק קבע בית משפט קמא את שקבע.

יש לציין כי בע"פ (ת"א) 1844/81 בצלאל קהלני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פ"ד תשמ"ב(2) 441 בית משפט המחוזי דחה את בקשתו של הנאשם לביטול כתב האישום מהטעם שאין זהות בין העבירות; שכן בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, הנסיבה - "העדר רישיון נהיגה" ואילו בעבירה של נהיגה בזמן פסילה הנסיבה - איסור לנהוג בזמן פסילה.....לאור האמור לעיל, משהואשם הנאשם בעבירות שונות ומשמדובר במעשה הכולל נסיבות שונות, דין הטענה "כבר הורשעתי" להידחות".

מסקנה זו מתחזקת לאור הדברים שנפסקו גם ברע"פ 938/14 עזאמי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (מיום 3.4.2014):

"על פי מבחן זה, לא עומדת למבקש טענת "סיכון כפול". כתב האישום הנוסף בעניינו של המבקש, אין בו כדי להעמידו ב"סיכון כפול" שהרי מדובר בעבירות שונות על אף שהתרחשו באותו אירוע....גם טענותיו הנוספות בהקשר זה, לעניין כלכלי צעדי, שכירת שירותי עורכי דין שונים וכן הלאה, לא מעלות שאלה עקרונית המחייבת מתן רשות ערעור. יוער כי המשיבה הגיבה לטענות באשר לקשיים השונים בדיון בבית המשפט המחוזי, ואף ציינה ובצדק, כי יוכל לטעון טענות באשר להשפעה בין התיקים, אם וכאשר ימצא אשם בתיק השני".

5. במקרה שבפני, לנאשם נרשמו 4 דוחות בגין אותו אירוע נהיגה, 3 דוחות של ברירות

משפט (קנס) ודוח נוסף (נשאו תיק זה) של הזמנה לדין. הנאשם הגיש בקשות להישפט בגין אותם דוחות ברירת משפט (קנסות) , וטרם הוגשו כתבי אישום לבית המשפט. משכך טרם זוכה/הורשה הנאשם ואין מקום לדון בשלב זה בטענת סיכון כפול.

יתכן שהמצב היה שונה אם הוא היה משלם את הקנסות אז זה יחשב כהודאה והרשעה (ראה סעיף 229(ח) לחסד"פ) ואין לקבל טענתו כי דו"ח ברירת משפט הוא אוטומטית כתב אישום שכן הנאשם מקבל קנס ויכול לבחור אם לשלם את הקנס ואז רואים אותו כמי שהודה והורשע או לבקש להישפט . במקרה זה יבחר באופציה של להישפט עדיין לתביעה עומדת הבחירה אם להגיש או לא כתב אישום.

במקרה זה, כאמור הנאשם טרם הואשם בגין הדוחות שהוא ביקש להישפט וטרם הורשע. כך שיש לדחות את הטען לפי סעי' 149 (3) ו (5).

מדיניות רישום דוחות תנועה

6. מדיניות משטרת ישראל ברישום דוחות תנועה מוסדרת בנוהל 02.231.01: "נוהל מדיניות האכיפה הזרמת התנועה ומתווה תלת"ן מיום 22.11.23 (להלן: "הנוהל")

7. סעיף 8 (ב) בנוהל קובע כדלקמן:

"רישום שני דוחות לנהג

במקרה שהנהג ביצע שתי עבירות תנועה והשוטר החליט לאכוף את שתיהן עליו לפעול כדלקמן:

(1) שתי העבירות מסוג הזמנה לדין - ירשם דוח אחד הכולל את שתי העבירות (שני סעיפי אישום בדוח אחד) ובנסיבות יפרט השוטר את נסיבות שתי העבירות.

(2) שתי העבירות הן מסוג קנס או שאחת מסוג קנס והאחרת מסוג הזמנה לדין - ירשם דוח נפרד לכל אחת מהעבירות, כאשר בנסיבות כל דו"ח יציין השוטר את מספרו של הדו"ח השני, ובגין איזו עבירה נרשם."

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי פגם בהגשת כתב אישום צריך להיבחן על פי כללי "הבטלות היחסית" ולא כל פגם יוביל לביטול האישום. (ראו למשל : רע"פ 2413/99 גיספן נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.6.01); רע"פ 4398/99 עינת הראל נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.8.00).

8. מן הכלל אל הפרט:

כאמור, לנאשם שבפני נרשמו 4 דוחות בגין אותו אירוע נהיגה הדו"ח הזמנה לדין וכתב האישום הנוכחי 3 דוחות של קנסות שהנאשם הגיש בקשות להישפט בדין אותם דוחות קנס, וטרם הוגשו כתבי אישום לבית המשפט.

טענתו של ב"כ הנאשם כי לפי הנוהל הישן מס' 8/11 לא ניתן להגיש כתב אישום בגין דו"ח הזמנה לדין ועוד דוח בגין אותו אירוע ותו לא, כאשר בנקרה זה נרשמו לו עוד 2 דוחות מעבר למה שנקבע בנוהל.

אומר מייד כי הנוהל אליו מפנה ב"כ הנאשם לא היה בתוקף בתאריך ביצוע העבירה.

בתאריך ביצוע העבירה היה בתוקף נוהל 02.231.01: "נוהל מדיניות האכיפה הזרמת התנועה ומתווה תלת"ן מיום 22.11.23.

אין מחלוקת כי המאשימה מוסמכת להגיש כתב אישום נשוא תיק זה ולשיטתו של ב"כ הנאשם גם לרשום דו"ח ברירת משפט (קנס) אולם לא היתה יכולה לרשום לנאשם 2 דוחות מסוג ב"מ (קנס). יתכן וטענת ב"כ הנאשם מקומה בהגשת בקשה לביטול הדוחות שנרשמו לטענתו שלא בהתאם לנוהל או במסגרת האישומים שיוגשו או לא עפ"י הבקשות להישפט.

באשר לטענה כי הנאשם לא נחקר, היא תתברר במהלך בירור המשפט .

10. לאור כל האמור לעיל לא מצאתי מקום לקבל את הטענות המקדמיות והנני דוחה את הבקשה.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ה' אלול תשפ"ד, 08 ספטמבר 2024,
בהעדר הצדדים.